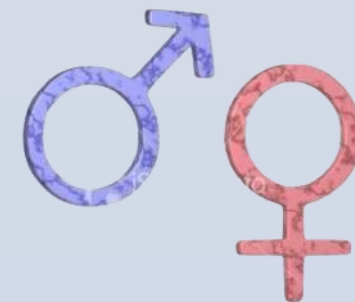

Психологічні диференціації професійного становлення лікарів в гендерному аспекті

**Підготувала
провідна бібліотекарка НБ ХНМУ
В.В. Віскова
2021**

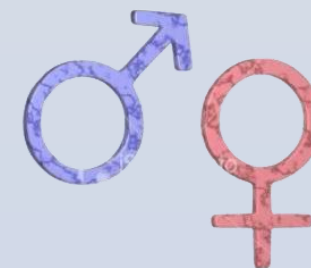
Європейський вектор розвитку передбачає утвердження гендерної рівності як у суспільстві загалом, так і у різних його організаціях і установах

Це, насамперед, недопущення гендерної дискримінації та гендерного насильства, забезпечення рівної участі жінок і чоловіків у прийнятті суспільно важливих рішень, забезпечення рівних можливостей для жінок і чоловіків щодо поєднання професійних і сімейних обов'язків, тощо. За останні роки в Європі досягнуто значного прогресу в реалізації цих напрямів гендерної політики

Зараз в Україні, найбільш дискусійними, в світлі національної освітньої політики рівності, є такі питання:

- ✓ Чи може освіта бути недискримінаційною? Створення безпечного, гендерно-рівного середовища для дітей та молоді
- ✓ Розвиток гендерної компетентності та гендерної чутливості педагога в умовах реформування національної системи освіти
- ✓ Політика гендерної рівності в університетах: світовий досвід та застосування його напрацювань в українській практиці
- ✓ Гендерний ракурс у вітчизняній психології та психотерапії: виявлення, терапія і попередження гендерно зумовленого насильства
- ✓ Гендерна рівність і гендерна стереотипізація: які можливі внески вітчизняної психології у розуміння та вирішення проблеми?

В цій презентації представлені джерела, в яких так чи інакше розкриті ці питання з ракурсу професійного становлення лікарів, навчання майбутніх медичних працівників

Мирослава Філоненко

ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТІСНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ

МОНОГРАФІЯ

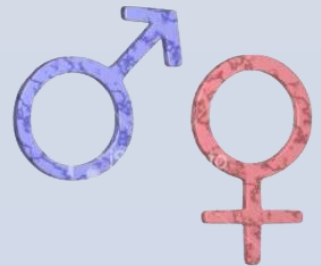

Філоненко М. М. Психологія особистісного становлення майбутнього лікаря : монографія / М. М. Філоненко. – Київ : Центр учбової літератури, 2015. – 425 с.

Зараз проблема становлення особистості майбутнього фахівця в період його навчання у вищому медичному навчальному закладі розглядається як одна з пріоритетних. Особлива увага повинна приділятися становленню професійних цінностей, етичної та психологічної компетенції.

В представленій монографії детально викладено психологічні чинники ставлення лікаря, важливі особисті якості фахівця, як їх розвивати, на що треба звернути увагу в організації навчання

Вивчено методи викладання в провідних медичних університетах України: Національному медичному університеті ім. О.О. Богомольця, Буковинському державному медичному університеті, Харківському національному медичному університеті, Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова, Дніпропетровській медичній академії, Львівському національному медичному університету ім. Д. Галицького

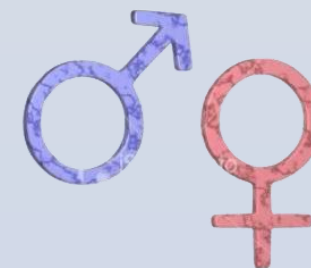

Желіба О. В. Освіта і гендер : навчально-методичний посібник / О. В. Желіба. – Ніжин : ПП Лисенко М.М., 2019. – 256 с.

Посібник присвячено теорії гендерної освіти. Перша частина висвітлює теоретичні основи: співвідношення навчання та професійної реалізації у закладах освіти, наявність в освітньому середовищі гендерних проблем та способи їх подолання. Друга – знайомить з методикою гендерної просвіти: це такі важливі аспекти як гендерні ролі, гендерні стосунки, стереотипи, дискримінація; як уникнути цього в сучасному суспільстві та створити гендерно-комфортне середовище. Кожна частина посібника містить добірку джерел, запитання, завдання для самоперевірки

Видання розроблено в рамках проекту Еразмус+ «GeSt – Гендерні студії: Крок до демократії та миру у сусідніх до ЄС країнах з різними традиціями»

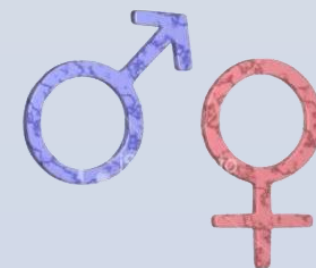
Шотка О.П.

ГЕНДЕРНА ПСИХОЛОГІЯ

Шотка О. П. Гендерна психологія: навчальний посібник / О. В. Шотка. – Ніжин : ПП Лисенко М.М., 2019. – 359 с.

В цьому виданні представлена історія гендерної психології, всебічно розкриті поняття гендерної ідентичності особистості, гендерної дискримінації; які бувають гендерні стереотипи; що представляє собою гендерне насильство; чому потрібно вивчати і викладати психологію саме з цього ракурсу. Посібник складений з курсу лекцій, матеріалів для організації самостійної роботи студентів, а також розробки практичних занять

Навчальний посібник розроблений в рамках проекту Еразмус+ «GeSt – Гендерні студії: Крок до демократії та миру у сусідніх до ЄС країнах з різними традиціями»

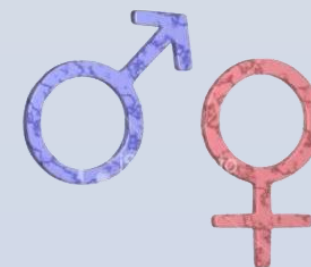

Чуйко О. М. Гендер і кар'єра : навчальний посібник / О. М. Чуйко, Н. В. Куравська; Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2019. – 364 с.

В навчальному виданні розкриті гендерні аспекти кар'єрного розвитку особистості. Висвітлено гендерну специфіку зайнятості, правові аспекти гендерної політики на ринку праці саме в Україні, психологічні основи кар'єрного розвитку чоловіків і жінок, подолання гендерних стереотипів щодо праці жінок в різних сферах

Посібник розроблений в рамках проекту Еразмус+ «GeSt – Гендерні студії: Крок до демократії та миру у сусідніх до ЄС країнах з різними традиціями»

ГЕНДЕР. ЕКОЛОГІЯ. ЗДОРОВ'Я

Матеріали
VI Міжнародної науково-практичної конференції
(Харків, 18–19 квітня 2019 року)

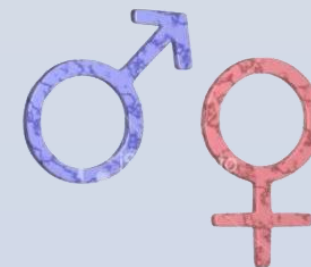

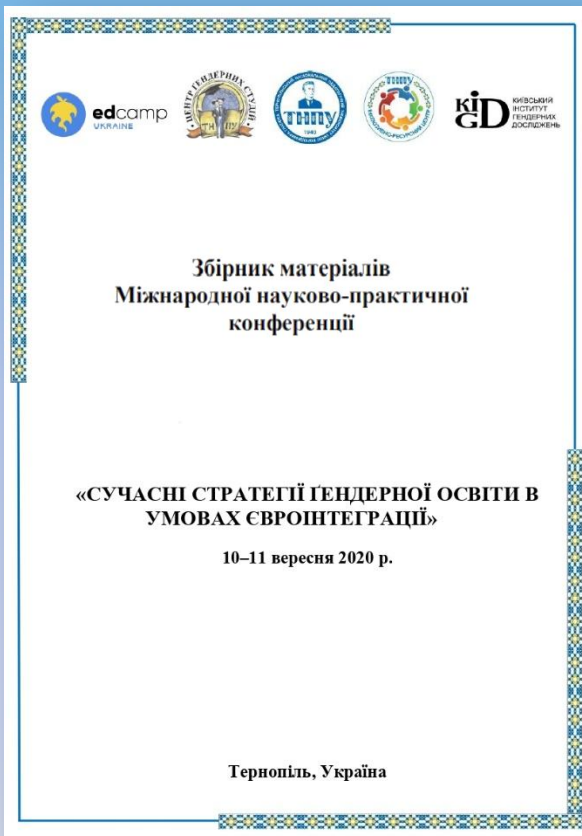
613.1(063) Г 34

Гендер. Екологія. Здоров'я : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 18–19 квітня 2019 р.). – Харків : ХНМУ, 2019. – 257 с.

З 2015 року в Харківському національному медичному університеті проводиться Міжнародна науково-практична конференція «Гендер. Екологія. Здоров'я». В 2019 році в ній приймали участь більше 300 вчених, науковців та студентів з багатьох навчальних закладів Харкова, 16-ти міст України, фахівці з Німеччини, Великобританії, Франції, Італії, Болгарії, Білорусії, Сербії, Індії, Польщі, Хорватії. Доповіді присвячено актуальним гендерним аспектам медицини та екології, а також дослідженню перспектив гендерної медицини в Україні

В сьогоденному науковому дискурсі, де багато уваги приділяється проблемі фемінізму, гендеру, гендерній рівності, є дуже важливим всебічне вивчення та висвітлення цих питань, в тому числі і у нашому університеті

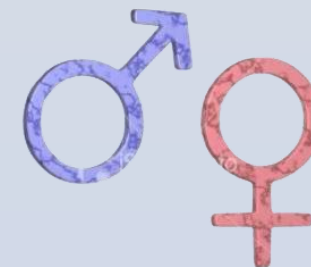

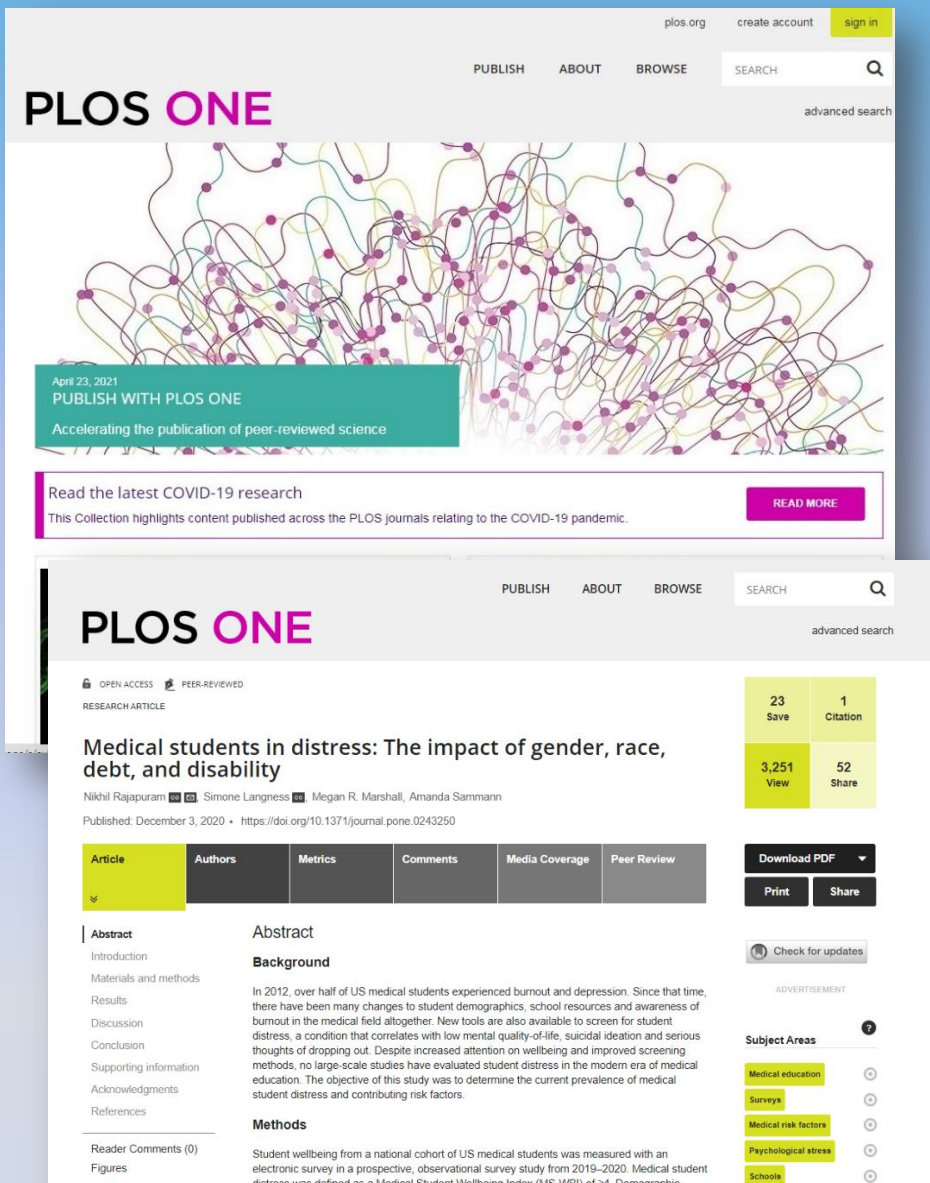
Сучасні стратегії гендерної освіти в умовах євроінтеграції : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (Тернопіль, 10-11 вересня 2020 р.) / Тернопільський національний педагогічний університет ім. Володимира Гнатюка; за ред. В. П. Кравця, О. М. Кікінежді. – Тернопіль : ТНПУ, 2020. – 288 с.

10-11 вересня 2020 року на базі Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні стратегії гендерної освіти в умовах євроінтеграції», у якій взяло участь понад 150 осіб: освітяни, представники і представниці академічної спільноти України та світу (Індії, Польщі, Канади)

На конференції розглядалися напрями:

- ✓ Гендерна освіта в Україні: стан, проблеми, перспективи розвитку
- ✓ Гендерні дослідження: європейський і міжнародний досвід
- ✓ Гендерний дискурс в психологічній науці та психотерапевтичній практиці
- ✓ Шляхи створення недискримінаційного освітнього середовища для дітей і молоді

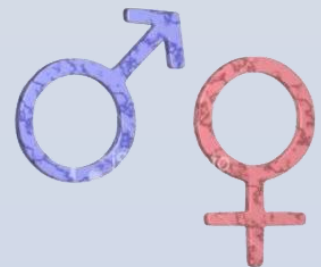

[Rajapuram N, Langness S, Marshall MR, Sammann A. Medical students in distress: The impact of gender, race, debt, and disability. PLoS One. 2020 Dec 3;15\(12\):e0243250.](https://doi.org/10.1371/journal.pone.0243250)

Статистичні дані США в 2012 році показали, що більше половини студентів-медиків по всій країні страждають від депресії та вигорання. Незважаючи на підвищену увагу до цієї проблеми та вдосконалення методів скринінгу, жодні масштабні дослідження не оцінювали ментальне здоров'я студентів у сучасну епоху медичної освіти

Мета даного дослідження – визначити поточну поширеність дистресу студентів-медиків та фактори ризику, які сприяли цьому. З 2019 по 2020 роки за допомогою електронного опитування в перспективному спостережному дослідженні вивчили психологічний стан майбутніх лікарів залежно від гендерних аспектів, стану фізичного здоров'я, фінансових можливостей

Міхєєв А. О. Гендерні відмінності особистісної адаптації студентів до навчання на 3-му курсі / А. О. Міхєєв, В. Б. Попович, М. П. Тимофієва, К. І. Яковець // Буковинський медичний вісник. – 2017. – Т. 21, № 2. – С. 173-176.

Буковинський медичний вісник

Том 21, № 2 (82), ч. 1, 2017

УДК 378.015.3-055.1/3
DOI:10.24061/2413-0737/XXI.2.82.1.2017.37

А.О. Міхєєв, В.Б. Попович, М.П. Тимофієва, К.І. Яковець

ГЕНДЕРНІ ВІДМІННОСТІ ОСОБИСТІСНОЇ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ
ДО НАВЧАННЯ НА 3-МУ КУРСІ

Вищий державний навчальний заклад України «Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Резюме. У статті висвітлено результати дослідження гендерних відмінностей адаптації студентів медичних факультетів, що навчаються на 3-му курсі. Показано, що в більшості студентів досить низький рівень соціально-психологічної адаптації, який не залежить від статі. У дівчат рівень нервово-психічної стійкості набагато вище, ніж у юнаків, відповідно п'ята студентка та третій студент за умов навчання у вищому медичному навчальному закладі спроможні швидко

адаптуватися, комунікабельні і неконфліктні. Практично половина дівчат дотримуються загальнонавчальних норм та правил, а студентам чоловічої статі такий показник притаманний лише кожному п'ятому опитаному. Для більшості студентів незалежно від статі не притаманна схильність до відхиленої поведінки та правопорушень.

Ключові слова: гендер, соціалізація, адаптація, комунікативність, студенти, навчання.

Вступ. Людина впродовж свого життя зазнає дії багатьох факторів, що супроводжується певною відповіддю з боку як фізіології, так і психології. А це може супроводжуватися намаганням уникати стресової ситуації, а часом і розвитком агресивності. Важливим чинником у цьому є безпосередньо саме навчання [2]. Воно займає суттєву частину нашого життя і залежить від обраної спеціалізації. Упродовж усього періоду здобуття вищої освіти у студентів формується спрямування до використання набутих знань та вмінь відповідно до вимог обраної професії [3].

Адаптація сучасної молоді впродовж навчання у ВНЗ є цілісним процесом із формування знань, умінь і навичок стосовно їх обраної професії, що вкрай виразно простежується на прикладі студентів вищих медичних навчальних закладів [1]. Процеси особистісної адаптації до змінних умов життя найактивніше відбуваються на перших курсах і з кожним наступним роком студенти все більше пристосовуються [7]. Зрозуміло, що це знаходить своє відображення безпосередньо і на здоров'ї майбутніх фахівців [8].

Гендерні особливості різних аспектів нашого життя в останні роки ретельно вивчаються психологами, педагогами та медиками [5, 6]. Це зумовлено тим, що в чоловіків стресові ситуації найчастіше відображаються на психічному та фізичному здоров'ї, а в жінок – навпаки, суттєво менше. Відповідно, молоді люди на фоні стресу стають агресивнішими та схильні до правопорушень, а в жінок психіка – більш гнучка, тому реакція на стрес у них суттєво стриманіша [6, 9, 10].

Мета дослідження. Вивчити гендерні відмінності показників особистісної адаптації студентів медичних факультетів ВДНЗ України

тивність» із визначенням основних показників соціально-психологічної адаптації [4].

Результати дослідження та їх обговорення. Отримані нами тестування студентів показали високий рівень вірогідності, що дозволило їх адекватно оцінювати та інтерпретувати.

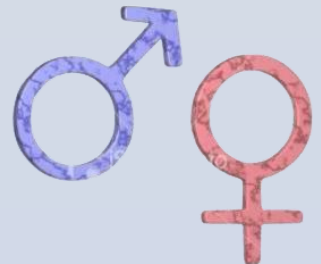
Так, рівень поведінкової регуляції в більшості студенток (55,17 %) виявився недостатнім із низьким рівнем працездатності – від окремих ознак нестійкості до високого рівня нестійкості (рис. 1). При цьому може спостерігатися як тимчасове погіршення якості діяльності, у тому числі і розумової, так і ознаки граничних нервово-психічних розладів, ускладнене пристосування до нових умов та низька толерантність до фізичних і психічних навантажень.

У 20,68 % дівчат рівень поведінкової регуляції (нервово-психічної стійкості) був достатнім або навіть високим, а у 24,14 % – зниженим. У студентів чоловічої статі показник нестійкості був у межах 47,06 %, 11,76 % юнаків 3-го курсу мали в цілому достатній рівень, а 41,18 % – знижений рівень. Це може свідчити про кращий рівень поведінкової регуляції у студентів жіночої статі до ускладнених умов діяльності, ніж у чоловіків.

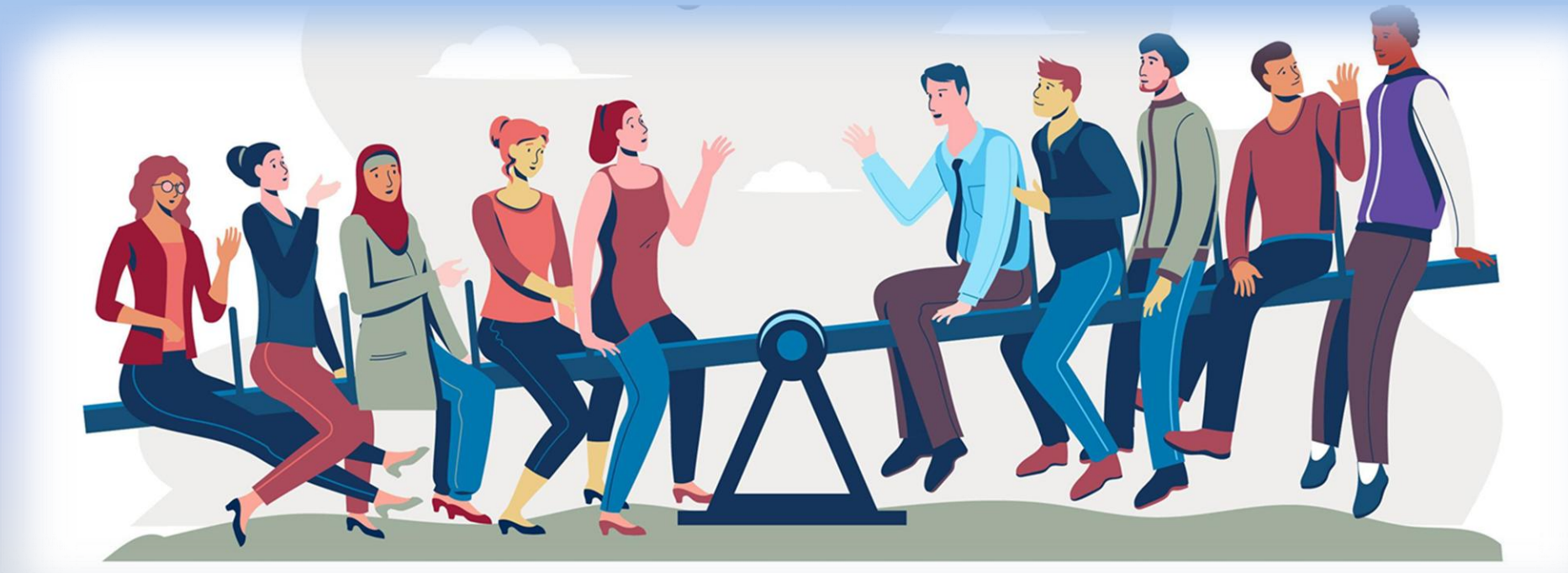
Інший показник нашого дослідження – комунікативний потенціал – у 13,79 % студенток 3-го курсу був на середньому рівні, у 44,83 % – на задовільному, а у 27,59 % – пониженим та 6,89 % – низьким (табл. 1). Лише в 3,45 % студенток рівень комунікативності був на високому рівні, що супроводжується швидкою адаптацією в новому колективі, адекватною оцінкою своєї ролі в ньому та суспільстві, правильною побудовою взаємостосунків у колективі. Зниження рівня ко-

В статті порівняно відмінності психологічної адаптації саме студентів медичних факультетів в процесі навчання, залежно від гендерних особливостей. У дівчат рівень нервово-психічної стійкості виявився набагато вищий, ніж у юнаків. Відповідно, кожна п'ята студентка за умов навчання у медичному виші спроможна швидше адаптуватися, комунікабельна і неконфліктна

Також практично половина дівчат дотримуються загальнонавчальних норм та правил, а студентам чоловічої статі такий показник притаманний лише кожному 5-му опитаному

Дякую за увагу!

В.В. Віскова
НБ ХНМУ, 2021